

Visibility and Representation of Women's Sports in Mass Media: The Case of Trabzon Local Press

Mustofokulova Dilnoza Bahrom qizi

Trabzon University, Master's Student of the Department of Journalism

E-mail: dilnozabahromkizi_mustofokulova23@trabzon.edu.tr

Abstract.

This thesis analyzes the representation and coverage of women's football in the local press of Trabzon, a city with a highly developed football culture. Within the scope of the study, 69 news articles published between 2024 and 2025 were subjected to content analysis, revealing gender disparities and discursive trends in the media.

Keywords

women's football, local media, representation, gender stereotypes, sports journalism.

Medya Sosyolojisi ve Spor Haberciliği

Kitle iletişim araçlarında kadın sporunun görünürlüğü ve temsili: Trabzon yerel basını örneği

ÖZET

Bu teziste, futbol kültürünün oldukça gelişmiş olduğu Trabzon şehrinin yerel basınında kadın futbolunun nasıl yansıtıldığı ve temsil edildiği analiz edilmektedir. Araştırma kapsamında 2024–2025 yıllarında yayımlanan 69 haber içerik analizine tabi tutulmuş, medyadaki cinsiyet dengesizliği ve söylemsel eğilimler ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kadın futbolu, yerel medya, temsil, cinsiyet kalıpları, spor gazeteciliği.

GİRİŞ

Modern toplumda spor, yalnızca fiziksel bir faaliyet değil; aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin, sosyal ilişkilerin ve kültürel kimliklerin yeniden üretildiği önemli bir

alandır. Futbol tarihsel olarak erkek egemen bir yapı ve hegemonik erkeklik kültürüyle şekillenmiştir. FIFA ve UEFA tarafından kadın futbolunu geliştirmeye yönelik küresel stratejiler uygulansa da, yerel medyada kadın futbolunun haberleştirilmesi hâlen sınırlı ve ikincil düzeyde kalmaktadır.

Futbol kenti olarak bilinen Trabzon'da kadın futbolunun medyaki yeri ve dilinin incelenmesi bilimsel açıdan önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, Trabzon yerel basınında kadın futbolu haberlerinin hacmini, sayfa konumunu ve kullanılan dilsel özellikleri belirlemektir.

ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

Çalışmada nicel ve nitel içerik analizi tekniklerini içeren karma yöntem (mixed-methods) tercih edilmiştir. Analiz nesnesi olarak Trabzon'un yüksek tirajlı yerel yayınları “Taka” ve “Günebakış” gazeteleri ile “Anadolu Ajansı” (AA) tarafından Mayıs 2024 – Mart 2025 tarihleri arasında servis edilen toplam 69 haber seçilmiştir. Haberler; editoryal hacim, sayfa konumu, haber dili ve görsel tercihler açılarından SPSS programı kullanılarak Ki-Kare (X^2) ve frekans analizleriyle değerlendirilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Elde edilen bulgular, kadın futbolunun yerel spor basınında ana bir öge değil, “tamamlayıcı ikincil bir başlık” olarak algılandığını göstermektedir:

Editorial Hacim ve Konum: İncelenen 69 haberin %87’si gazetelerin son sayfalarında, alt kısımlarda (“sayfa eteğinde”) küçük kutu haberler biçiminde yer almıştır. Erkek futboluna günde ortalama 10-15 detaylı haber ayrılırken, kadın futbolunun spor basınındaki payı %1’in dahi altındadır.

Haber Dili ve Cinsiyetçilik: Haberlerin %46,4’ünde açıkça cinsiyetlendirilmiş ifadeler tespit edilmiştir. Kadın futbolcular teknik becerileri veya istatistikleriyle değil; “kızlar”, “hanımlar”, “inandılar”, “gözyaşlarına boğuldular” gibi duygusal ve çocuklaştırıcı söylemlerle sunulmaktadır.

Analitik İnceleme ve Görsel Yetersizlik: Haberlerin yalnızca %5,8’inde analitik yorum, %4,3’ünde ise taktik analiz bulunmaktadır. Kullanılan görsellerin büyük kısmı saha içi dinamik aksiyon fotoğrafları yerine idman sonrası statik pozlardan oluşmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonuçları, Trabzon yerel basınının kadın futbolunu profesyonel bir spor dalı olarak değil; duygusal, desteklenmesi gereken bir “sosyal sorumluluk projesi” gibi sunduğunu göstermektedir. Bu durum kadın futbolunun kurumsallaşmasını ve toplumsal kabulünü zorlaştırmaktadır.

Öneriler:

Spor gazetecileri için cinsiyetçi kodlardan arındırılmış bir “Yayın ve Söylem Rehberi” hazırlanmalıdır.

Haberlerde duygusal temalar yerine performans ve taktik odaklı analitik anlatımlara öncelik verilmelidir.

KAYNAKÇA

1. Bruce, T. (2016). New rules for new times: Sportswomen and media representation. *Sex Roles*, 74(7), 361-376.
2. 2. Cooky, C., Messner, M. A., & Hextrum, R. H. (2015). Women play sport, but not on TV. *Communication & Sport*, 3(3), 261-287.
3. 3. Fink, J. S. (2015). Female athletes, women's sport, and the sport media commercial complex. *Sport Management Review*, 18(3), 331-342.
4. 4. Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. London: Sage.